

UJVIDÉKI HIRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 24 kor. Félévre 12 kor. Negyedévre 6 kor.

Megjelenik minden csütörtökön vasárnap.

Főltalás szerkesztő: MAYER JÓZSEF

Társaság elnöke: DR. KÖNIGSTADLER OTTÓ

Mialatt fiaink,

testvéreink a harctéren győzelmesen küzdenek mindnyájunk jólétéért és a nemzet jövőjéért, boldogulásáért, az itthon maradtakra is nagy feladatok várnak. A társadalom minden alakulatának ki kell vennie részét a nagy küzdelemből és szellemi és anyagi erejét egyaránt latba kell vetnie a győzelem érdekében.

Ezuttal újabb feladat vár a magyar közönségre. A kormány, amely kezdettől fogva nagy előrelátással gondoskodik a hadsereg szükségleteiről, most arra határozta el magát, hogy újabb hadikölcsön kibocsátásával fogja megszerezni azokat a még szükséges anyagi eszközöket, amelyek a teljes győzelemnek igen fontos feltételei.

Akinek csak valamelyes áttekintése van, az tudja, hogy manapság nagyon sok pénz kell a hadviseléshez. A pénz a beszerzések, a katonai illetmények folyósítása, a hadsereg élelmezése, ellátása folytán végeredményében visszazivárog ugyan a polgársághoz, de annyi bizonyos, hogy amikor és ahol szüksége van rá a hadseregnek, akkor és ott rendelkezésre kell, hogy álljon.

Nagyfontosságú tehát, hogy a második hadikölcsön kibocsátása is minél teljesebben sikerüljön. Ezt kívánja mindnyájunk jól fellegott érdeke. Az új kibocsátást legjobban úgy jellemezhetjük, ha azt mondjuk, hogy olyan kötelességet ró a hazafias közönségre, amely csak éppen kötelesség, de nem egyuttal áldozat is. A kibocsátási feltételek ugyanolyan előnyösek, hogy aki résztvesz e papírok aláírásában, az ugyanakkor, amikor hazafias kötelességét teljesíti, a szolid tökébefektetés legkedvezőbb módját választja ki.

Az itthonmaradottak bizonyára a második hadikölcsön eredményét is olyan fényessé teszik, mint az első. A magyar nép önrézzel mutatja meg önmagának, hogy a tökében gazdagabb nemzetekkel is felveszi a versenyt ott, ahol a hazának szolgál a bőkezűség.

Százötven a hadiadózó.

A haza iránti szent szeretet kell, hogy áthasson mindenkit és aki nem veheti fegyverrel a magyar földet, annak az anyagi áldozatok meghozatalában kell példával előljárnia. Ebből a nemes gondolatból támadt az a törvény is, hogy a haza minden egyes polgára, akinek évi jövedelme meghaladja a 20.000 koronát, hadiadót tartozik fizetni.

A törvény életbelépése után önkéntes jelentkezésre hívták föl a közönséget az egész országban és így Ujvidéken is, hogy jövedelmét valjába, a felhívás azonban nem járt kellő eredménnyel. Egyesek figyelmét talán elkerülte a főhívás, mások talán azért, hogy az új adózás alól kivonják magukat, nem jelentették be jövedelmüket, minél fogva a pénzügyminisztérium a törvény alapján elrendelte, hogy minden városban bizottság alakítandó és annak a feladata, hogy a legnagyobb gonddal kinyomozza a polgárok közül azokat, akiknek jövedelme az évi 20.000 koronát meghaladja.

A rendelet megérkezett Ujvidékre is, ahol megalakították a jövedelmi adó-összeíró bizottságot és ez már munkába is kezdett. A bizottság elnöke *Koszterszitz József* pénzügyigazgató helyettes, aki valószínűleg a kivetőbizottság előadója is lesz. Az összeíró bizottság rendes tagjai: dr. *Szelezák Lajos* és *Grossinger János*, akiket a városi tanács nevezett ki tagokká. Az összeíró bizottságnak felvilágosításokkal *Kiss Gyula* tb. főszámvevő szolgált.

A bizottság a városi adóhivataltan ült össze néhány nappal ezelőtt és megkezdte a nyomozást az évi 20 ezer korona jövedelemmel bíró egyének után. A bizottság szerepe rendkívül kényes, mert azoknak a neveit, a kik nem siették a kitűzött időn belül önként jelentkezni hadiadózásra, a legtöbb adót fizetők listájából kell kijelölnie, már pedig ez sok esetben nem bizonyult megbízható alapnak.

Az összeíró bizottság néhány nap múlva fejezi be a munkáját, amelynek alapul a bevallott jövedelmek alapján készült adókiutvetéseket vették, azután felhasználták a városi adóhivataltól a kereseti adót feltüntető könyveket; a kereseti adót most sokkal magasabban értékelték.

A bankok, részvénytársaságok nem esnek hadiadó alá. Az összeíró bizottság nem vehette figyelembe a gazdagok esetleges adósságait s kismértékbeni hadicélokra való jötekonyságát és

így lehet, hogy a brutto jövedelme meghaladja a huszezer koronát, de ha a fél igazolja a felszámolási bizottság előtt, hogy neki adósságai s kölcsön után fizetett kamatai vannak, ezzel leszáll a brutto jövedelme.

Ujvidéken az összeíró bizottság nyolcvan olyan egyént írt össze, akiknek szerinte évi huszezer koronánál több jövedelmük van és még sem adtak arról hadiadó alá eső vallomást. Jellemző, hogy ezzel szemben mintegy hetven jelentették be önként, hogy évi jövedelmük felülhaladja a huszezer koronát s így körülbelül 150 ujvidéki polgárról tehető fel, hogy huszezer koronát meghaladó évi jövedelme van.

Honvédeink üzenete a Kárpátokból.

— Levelek az északi harctérről. —

Az ujvidéki Hirlap megírta, hogy ujvidéki honleányaink gyönyörű selyemzászlóval ajándékozták meg hős honvédszászlóaljnukat, amely az északi harctéren, örök dicsőségére a magyar honvédségnek, maradó büszkeségére Ujvidékeknek, egyik győzelmes csatát a másik után vív és mindegyikben rettenetlen bátorságával a küzdők élén van. Ez a derék zászlóalj az ujvidéki honleányok büszke selyemzászlójával még fokozottabb lelkesedéssel vetette bele magát az oroszkat verő döntő harcokba, ahonnan, adja a magyarok istene, magasan lengetve az új harci ereklyét a szövetségesek végleges diadalával kerülnek majd haza.

Most a selyemzászlót készítő egyik ujvidéki urleány: *Beck Jusztina* két érdekes levelet kapott az északi harctéren vitéző harcoló *Rózsa Jenő* közhonvéd-től, amelyet ujvidéki vonatkozásai és a derék vitéz harcos, közvetlen és meleghangú sorai miatt itt közlünk:

1915. május 2.

Kedves Kisasszony!

Nem találok szót arra, hogy kifejezést adjak ama végtelen örömmnek és elragadtatásomnak, melyet kivált belőlem a Kedgyed és kedves társnői igaz honleányi lelkesedésük, áldozatkészségük, lelkük. Kedgyedek fáradnak, dolgoznak, áldoznak, hogy nekünk örömet szerezzenek, hogy benünket lelkesítsenek. Csillagai az ujvidéki magyar ének, s bár vannak még többen szép hazánk-

ban hölgyek, kiket hasonló nemes tulajdonságok dicsfényvel övezhetnek körül, sajnos, mégis csak együtt sirhatom Petőfivel: „Szegény hazám, neked kevés van ilyen csillagod.”

Vigasztal azonban az a tudat, hogy mégis csak vannak, s nem halt ki és nem szakadt meg a Zrínyi Ilonák és Loránty Zsuzsannák ideális sorozata. Vannak honleányok, kik magas rangjuknál fogva könnyen észrevehető s így nem csoda, ha ott látjuk keblükön ragyogni a megérdemelt érdemrendet. Vannak azonban szerényen meghuzódó ibolyák, kik azonban ugyancsak nem maradhatnak észrevétlenek.

Ezeknek a honleányoknak a fényes érem helyett koszorú jár, a tisztelés, elismerés és hála levelei, amit a szeretet tűz koszoruba. Ezt a koszorút nyújtom át most Kedgyedeknek én közönséges honvéd, ki a mai napon egyik érmüket a sapkához tűztem.

Honfitui üdvözléssel

Rózsa Jenő
m. kir. 6-os honvéd.

Beck Jusztina úgy a maga, mint társnőinek nevében szép köszönő levélben válaszolt *Rózsa Jenő*nek, mire *Rózsa Jenő* közhonvéd a harctérről küldött lelkes soraival így felelt másodizben:

1915. május 10.

Kedves Kisasszony!

Kedves sorait tegnap végtelen örömmel vettem. Kedgyedek kitüntetésnek és magasztalásnak találják a soraimban olvasott hasonlatokat. Nem magasztalás az, hanem a való ténynek egyszerű leszegezése. Megírtam azt, ami, és úgy, amint a szivemen fektűt. Kedgyedek lelkes működésükkel ezreknek és ezreknek szolgáltathatnának példát, s amint vannak a harctéren névtelen hősök, kik gyilkos fegyverrel kezükben védik édes hazánkat, úgy Kedgyedek is csendben, nemes lelkük sugalmazása után teljesítik azon dicső honleányi kötelességet, mely ha nem is nyer látható jelben megörökítést, megörökül az arról tudók lelkében, s majd, ha a biztos végső győzelemmel learatjuk az összes babérokat, akkor Kedgyedek azzal a biztos megnyugvással teszik kezüket szívükre, hogy ebből az óriási babérkoszorúból egy-egy levél Kedgyedeket illeti! — Győzni fogunk!

Mindnyájukat szeretettel üdvözlöi hívők

Rózsa Jenő
m. kir. 6-os honvéd.

A harctérről jött üzenetre egy válaszuk van: Ujvidéki honvédek előre a végleges diadalig!

A második hadikölcsön.

Matkovits Béla főispán és Profuma Béla polgármester a második hadikölcsönre való jegyzés érdekében a következő lelkes felhívással fordultak a város polgárságához:

Biztosítsuk és kamatoztassuk mindenképp nélkülözhető pénzüket a második hadikölcsönben!

E szavakkal városunk közönségének honpolgári lelkiismeretere, hazánk és vérző fiaink iránti becsületérzésére kívánunk apellálni.

Itt az alkalom újra, hogy mi is, itthonmaradtak, kezünkben tartunk annyi véres küzdelem dicső eredményének és ezzel hazánk jövőjének kulcsát!

Ha meggondoljuk, hogy mialatt százezren vértüket, életüket, egészségüket, vagyonukat, minden jó-létüket áldozzák fel hazánk oltárán, tőlünk most nem a vérünknek, de még csak a pénzünknek a feláldozását kérik, hanem csak hazaszeretettünk megnyilatkozását és legegységibb vagyoni gondosságunkat kívánják; ha megfontoljuk, hogy szent ügyünk diadaláért csak azt kéri tőlünk az ország, hogy nélkülözhető pénzüket és főleg azt a hasznót, mely — a sors kedvezéséből — igen sok polgárnak nálunk is épen a háború révén jutott osztályrészül, adjuk kölcsön jó kamatok ellenében az államnak, mely mégis csak legjobban gondoskodhatik pénzünk biztonságáról: ha mind ezt lelkiismeretesen fontolóra vesszük, éreznünk kell, hogy hazánk iránti megbecsülhetetlen bünt követnénk el, ha a hadikölcsönjegyzésben részt nem vennénk!

Kinek-kinek a becsületérzésére bízunk tehát ezt az ügyet és tisztelettel figyelmeztetjük városunk közönségét, hogy a hadikölcsönjegyzések határideje május 26-án lejár!

Nem kételkedünk, hogy közönségünk újra nemes versenyre fog kelni az ország többi városával és nevét becsülettel fogja hazánk történelmének aranykönyvében megörökíteni.

Hazafias üdvözléssel

Kelt Ujvidéken, 1915. évi május 18-án

Profuma Béla Matkovits Béla
polgármester. főispán.

A helyreigazított kivégzés.

A péterváradai várparancsnokság nyilatkozata.

A Szabadkán megjelenő „Bács-megyei Napló” legutóbbi számában olvassuk a következő érdekes sorokat:

„A Szabadkán megjelenő Szabadkai Hétfői Hírlap május 9-iki lapszámában hirt adott arról, hogy Polit Mihály volt horvát országos képviselő unokaöccsét, Polit György ujvidéki tüzoltóparancsnokot gyanús üzemlelő Péterváradon felakasztották.

Mi nem igen hittünk a hírből s nem is foglalkoztunk vele, de a Szabadkai Hétfői Hírlapnak ezt az értesülését több helyi és vidéki lap átvette s most ezekhez a lapokhoz, nem kisebb személység, mint Grzywinsky Szaniszló vezérőrnagy, péterváradai várparancsnok intéz helyreigazító sorokat, amelyben kéri a hír megcáfolását.

A várparancsnokság átírta egyébként így szól:

Cs. és kir. Petrovaradin—ujvidéki várparancsnokság.

Polit Györgyre vonatkozó közlemény.
Petrovaradin, 1915. május 14.

A szerkesztésükben és kiadásukban megjelenő napilap „Polit Mihály unokaöccsét felakasztották” című napihír-közlemény jelent meg.

A várparancsnokság, mint érdekelt felkéri a szerkesztőséget, hogy a fenti közleményt, mint a tényeknek meg nem felelőt lapjuk legközelebbi számának ugyanazon a helyén, hol az eredeti hír megjelent, megcáfolni sziveskedjenek.

A megerősítés a sajtótörvény vonatkozó paragrafusán alapszik s kéri a várparancsnokság a cáfolatot tartalmazó lappéldány megküldését.

Grzywinsky G.M.

A péterváradai várparancsnokság átírta a lapokhoz intézett helyreigazító sorok feltüntetik a lapszámot, amelyben a közlemény megjelent a valótlán cikk elhelyezését a lapban, valamint a megjelenés időpontját is.”

A munkásbiztosító-pénztár tavalyi fényes eredménye.

— Beszélő számok. —

Az ujvidéki kerületi munkásbiztosító-pénztár körül két év előtt dult harcok a pénztár vezetésében gyökeres változásokat idéztek elő. Az egész autonómiai szervezett újjáalakult. A régi tisztviselőkart egészen új tisztikar váltotta fel. Az új rendszer a tisztogatást, újjászervezést, a pénztár anyagi helyzetének javítását, a tagok emberségesebb egészségügyi ellátását és elbánsát, a munkaadók és munkások érdekeinek megvédését tüzte ki programjával.

Az első esztendő a tisztogatás nehéz munkájával telt el.

A második esztendő eredménye a világháború eseményeivel függ össze és így nem mutathatja az igazi, kedvező eredményt, amelynek az újjászervezés, a céltudatos pénztári vezetés nyomán természetesen mutatkoznia kellene, de így is gyönyörű bizonyítéka annak, hogy új szellem: modern, emberséges, gazdálkodni, takarékoskodni és szociálisan érezni tudó szellem járja át az új autonómiát és az új tisztviselőkart.

A m. kir. állami munkásbiztosítóhivatal, a munkásbiztosító-pénztári intézmény legmagasabb fóruma elrendelte, hogy ezidőn egyetlen pénztár se tartson közgyűlést, mert a tagok és az autonómia legtöbb szerve hadba van vonulva.

Igy az ujvidéki kerületi munkásbiztosító-pénztár sem tartotta meg évente áprilisban megtartani szokott közgyűlését és így az ujvidéki munkásbiztosítási érdekesség, a tagok ezrei nincsenek tájékozódva a pénztár anyagi helyzete felől.

Ez okból Jócsák Kálmán az ujvidéki munkásbiztosító-pénztár érdemes és kitértő igazgatója a pénztár anyagi helyzetéről a pénztár igazgatóságát helyettesítő elnökségnek tett írásos jelentést, amelyet közérdekű voltánál fogva egész terjedelmében közlünk.

A pénztár pénzügyi helyzetét 1914. évi elejétől, — amikor a rendezőmunka kezdetét vette — 1915. április hó 30-ig sikerült annyira rendezni, hogy a pénztár fizetőképessége teljesen helyreállott, hitele és tekintélye megerősödött.

Anélkül, hogy a normális viszonyok helyreálltával tartandó közgyűlés elé terjesztendő jelentés részletes adatainak elébe akarnánk vágni, már most közölhetjük a fentiek bizonyítására azokat az adatokat, amelyek leginkább alkalmasak a pénztár pénzügyi helyzetének lényeges megerősödését feltüntetni.

A pénztárnak 1913. évi december hó 31-én a vonatkozó ellenszámlák levonása után fennmaradó tényleges tartozásai a következők voltak:

1. Felszámolt ujvidéki ker. betegsegélyező pénztár vagyontömegének késpénztartozás 2963/06
2. Ugyanezen felszámolt pénztár különlegély alapján késpénz tartozás 4073.79
3. Országos pénztár folyószámlájának (a vonatkozó ellenszámlák levonásával) tartozás 54766/60
4. A kezelési felesleg 1/3-ának 2/10-ből keletkező különlegély alapján 41689/32

5. Hitelezőknek (az adósoktól járó pénztári követelések összegének levonásával) 59480/17

6. Tisztviselő nyugdíj-alapnak 23/77

Korona 162996/71

A pénztárnak erre a következő fedezete volt:

1. Munkaadók járulék hátralékában 134210/85
2. Pénztárban 6093.39
3. Takarékbetétekben 1499/31

összesen korona 141803/55

ennélfogva fedezetlen tartozás mutatkozott 21193/16 korona, amellyel szemben csak a munkaadók járulékhátralékából tartalékolt 24951/69 korona dubióz követelés állott fenn.

Ezt a helyzetet még nehezebbé tette az a körülmény, hogy a tartozások fedezésére feltüntetett munkaadók járulékhátraléka 134210/85 korona összegéből az 1914. évi folyamán még 9000 koronát tartalékolni kellett mint az idők folyamán behajthatlanul vált összeget s cirka 10000 koronát pedig törölni kellett, mint kellő jogalap hiányában kirótt összeg. Ennélfogva azt lehet mondani, hogy a pénztárnak 1913. év végén cirka 40000 korona olyan tartozása volt, amelyre még a dubióz követelések is csak részben nyújtottak papíron fedezetet.

Ezzel szemben 1915. év április hó 30-án pénzügyi szempontból a helyzet a következő:

Tartozik a pénztár:

1. A felszámolt ujvidéki ker betegsegélyező pénztár különlegély alapjának 1461/88
2. Az országos pénztár folyószámlájának (az ellenszámlák összegeinek levonásával) 48179/97
3. A kezelési felesleg 1/3-ának 2/10-ből alapított különlegély alapján az 1914. évben előirt több évi kamatokkal együtt 47294/41
4. Hitelezőknek (a pénztár adósainak vele szemben fennálló tartozásai összegét levonva) 21991/63
5. Tisztviselő nyugdíj-alapnak 4002/68

összesen korona 122930/57

A pénztárnak erre ugyanazon időben a következő fedezete volt:

1. Munkaadók járulékhátralékában 110906/65
2. Pénztárban 889/35
3. Takarékbetétekben 25136/43

összesen korona 136932/43

Ennélfogva a pénztárnak pénzügyi fedezete tényleges tartozásait 14000 koronával haladta meg.

Itt azonban tekintetbe kell még venni azt a körülményt is, hogy 1914. évben a pénztár 50000 koronát kölcsönt kapott az országos pénztártól s ez az összeg az országos pénztártól s ez az összeg az országos pénztártól, mint a nyugdíjalap kezelőjétől cirka 2400 koron ellenkövetelése van s ez a tartozás éppen azért nem egyenlítettett eddig ki, mert az országos pénztár ezen ellenkövetelés elismerésével késedelmeskedik. Tekintetbe veendő továbbá az is, hogy a pénztárnak 1914. év folyamán, csaknem állandóan két igazgatót kellett fizetni, és az átszervezési munkálatok igen sok költséget emésztettek fel. Végül tekintetbe kell venni azt, hogy az 1915. év IV/30-ki fedezet első pontjában feltüntetett összeg most már reálisnak tekinthető s az ezen összegből esetleg még tartalékolandó és törleendő járulékok a normális kereteket most már nem igen lépik túl.

Egy évi és négy hónap munkájának pénzügyi eredménye — még ha az előbb felsorolt tekintetbe veendőket figyelmen kívül hagyjuk is — a következő:

a) A pénztár tartozása csökkent 40000 koronával, készpénz állománya emelkedett 18000 koronával, a fedezettel szolgált járulékok követeléseit realizálódta és a tartozásaival fennálló fedezete az 1913. év végi állapottal szemben több mint 3500 koronával javult.

Mindezeket mérlegelve elmondhatjuk, hogy a pénztár egy évi és négy hónapi működésére megnyugtatóan tekinthet vissza s az érdekeltek pedig annak idején meglepődéssel vehetik azt tudomásul annyival inkább, mert ezen idő tartam legnagyobb részét a gazdasági életet nagyrészt visszavetető hadiállapot töltötte ki, amely idő alatt a pénztár erősen megcsappant taglétszámmal folytatta működését.

Megjegyzendő, hogy a tartozások öt illetve négy pontjában zárjék közé tett adások alatt nem a járulékhátralékkal tartozó munkaadók értendő, mert ezek tartozásai a fedezet 1—1 tételét alatt szerepelnek.

Végül tájékoztatul közöljük, hogy a különböző alapok részére jegyzett első és második hadikölcsön összegei az 1915. év

IV/30-ki fedezetben nem foglaltak benne, mert azok teljesen külön vagyon alapot képeznek s mint ilyenek helyezettek el hadikölcsön kötvényekben.

Ezekhez az adatokhoz bő magyarázat nem kell.

A jól, becsületesen és lelkiismeretesen teljesített munka büszke öntudata lehet a pénztár vezetőségének legszebb jutalma.

HIREK

Az öreg bérespár hazafiassága.

Egyszerű derék bérespárról akar ez a pár sor szólni, két egyszerű derék öreg cselédéről, akik a haza védelmére, a haza hívó szavára két gyereket és egész vagyonaikat adták oda . . .

Maricsek János és Juszina béresek már 25 esztendeje becsületesen szolgálják gazdájukat: *Chotek* Rezső grófot a futaki uradalmának nagyirmovai pusztáján. Tíz gyermekkel ajándékozta meg őket a jó isten bőkezűsége. Közük két fiuval. Mindkettő a harctéren küzd hazánk boldogságáért, szabadságáért, nagyságáért.

És azalatt a harcban álló nemzetéért és két fiukért aggodó öreg szülők oly csudás tanujelét adták a kötelességtudásnak, a magyar nemzet páratlan lelki tulajdonságainak, hogy megérdemlik, miszerint emlékeztül nevüket megöröklítsük.

Tíz év óta kuporgatják verejtékes munkával megszerzett tillérjeiket és vizsik be az Ujvidéki Központi Hitelintézetbe, ahol a bérespár az évek során 2200 koronát takarított már meg.

Most, hogy a nagyirmovai pusztára is elhatolt az államkérés: szava: jegyezzünk a hadikölcsönre, *Maricsek* János és Juszina egy pillanattal sem haboztak, bementek a bankba és mind a 2200 koronájukat: összvagyonjukukat, az utolsó fillérig a haza oltárára ajánlották fel.

Derék öreg bérespár, megérdemlik, hogy minden magyar ember becsüléssel rizza meg dolgos, munkától kérgek kezeteiket és kalapot emeljen nemes magyar szivetek jósága előtt.

* Hadseregszállító urak, akik váratlanul meggazdagodtak, míg a *Maricsek* Jánosok és Juszínok fia a harctéren harcolnak és míg az öreg bérespár tíz évi megtakarítását ajánlja fel a Hazának, kiváncsian várjuk, mennyit jegyezzetek ti a hadikölcsönre?

Reméljük elszégyeltek magatokat a nagyirmovai gyönyörü példaadás miatt?

Hubert ezredes újabb kitüntetései. Az *Ujvidéki Hírlap* büszkeséggel emlékezett már meg arról, hogy a király *Huber* Gottfriednek, az ujvidéki 6-ik gy. e. hős ezredésének, a helybeli zászlóaljnak sok éven át volt parancsnokának, társadalmunk népszerű tagjának, az északi harctéren tanúsított bátor és vitéz magatartásaért a *vaskoronarend* harmad osztályát adományozta. Most *Huber* Gottfried újabb kettős kitüntetéséről érkezik hír, mely örömmel tölt el bennünket, mert jól esik tudnunk, hogy hős 6-ik ezredünk kitünendő ezredese ragyogó példáját szolgáltatta az igazi hősiességgel. A király *Huber* Gottfriedet most a hadlétkiményes katonai érdemkereszt 3. osztályával tüntette ki, míg a német császár a vaskeresztel évesítette fel. Szívöböl üdvözöljük hős ezredésünket és szent a meggyőződésünk, hogy azok a katonák, akiknek a parancsnoka ilyen példaadást tanúsít, csodákra képesek.

Pacor vezérkari főnök kitüntetése. A király karstenfensi és hegyaljai *Pacor* Viktor honvéd századost, beosztva a vezérkarhoz, a petrovaradin—ujvidéki várpáncsnokság kitünendő vezérkari főnökét, a katonai érdemkereszt 3. osztályával a hadlétkiményessé tüntette ki. A vezérkari főnök jól megérdemelt királyi elismertetése katonái és polgári körökben általános meglepődést és őszinte örömet keltett és egy fáradhatatlanul dolgozó tiszttel elismerését tartalmazza.

Évzáró vizsgák a középiskolánkban. A jelenlegi rendkívüli viszonyok miatt a vallás és közoktatásügyi miniszter legújabb rendelete értelmében az ország több részében a középiskolai évzáró vizsgák a szokottnál egy hónappal korábban záródnak. E rendelet szerint Ujvidéken is a kir. kath. főgimnáziumban már május 17—21 között tartották meg az évzáró vizsgákat. A VIII. osztálybeliek viszont már 10—15-e közt végezték el a vizsgákat. Az évzáró intenzívület szombat, e hó 22-én volt. Az írásbeli érettségit e hó 17, 18 és 19-én tartották meg, míg a szóbeli érettségi vizsgák, — hír szerint, — már június első hetében kezdődnek. — A polgári fiúiskola ezidei csonka évét e hó 27, 28, 29-én tartandó vizsgákkal fejezik be. — A kereskedelmi iskola vizsgáit május 21—26 közt tartja meg, míg az érettségi vizsgálatok az eddigiek szerint a rendez időben fejeződnék be. — A polgári leányiskola má-

jus 27 és 29-e közt tartandó vizsgákkal fejezi be a világháborus tanévét.

Mozinap Ujvidéken. Mint az országban mindenütt a Vörös Kereszt és az Augusztalapa javára szerdán mozinap volt Ujvidéken. Az Apollo Színház 298 koronát, a Korzómozi 137 koronát jutattatott mint teljes bevételét a hazafias célra.

Pütkösdi labdarugó mérkőzés. Az Ujvidéki Testgyakorlók Köre a pütkösdi ünnepekkor nagy labdarugó mérkőzést tart a vak katonák segélyalapja javára. Ujvidéken jelenleg számos jó nevű budapesti játékos tartózkodik, kiknek játekudása magas nivóju, úgy hogy az U. T. K. itthon levő ifju játékosainak nehéz feladata lesz a mérkőzést végig küzdeni. Tekintettel azon körülményre, hogy mindkét fél játéka élvezetes, izgató lesz, ajánljuk a football kedvelő közönségnek, hogy ezen mérkőzést tekintse meg, mert ezzel jótékonytágot is gyakorol.

Kisiparosok hadikölcsönjegyzése. *Pekló* Béla elnök, *Trischler* Károly jegyző és *Schultész* István kéményseprőmester az ipartestület nevében felkeresték a kisiparosokat, hogy a hadikölcsönjegyzésre buzdítsák őket. Az eredmény meglepően jó volt, a mennyiben két nap alatt több mint ötvenezer koronát jegyeztek kisiparosokkal. Az ipartestület utánzásra méltó akcióját még folytatja.

Halálözse. Öv. idb. *Frank* Istváné szül. Varga Margit, az ujvidéki magyar főgimnázium első igazgatójának özvegye, szerdán életének 70-ik évében elhunyt Szabadkán, a hol óriási részvét mellett temették.

4:4. Ebben az arányban végződött a vasárnapi footballmérkőzés, amelynél az UTK. ifjusági és az UVRT. megerősített csapata állt egymással szemben. Az UTK. fiataljai, akik eddig is kiváló játéktudásukkal, fejlett technikájukkal már dicsőséges multra tekinthetnek vissza, vasárnap szokott játékmértékön alul játszottak, amit főleg annak tulajdonitunk, hogy két jó játékosukat sokkal gyengébb új játékosok helyettesítették. Az UVTK. sem játszott jobban, noha az UVTK. játékosai a második félidőben erősen lábra kaptak és az UTK. javára 3:0-ra végződött első félidő eredményét erős ambicióval iparkodtak megdönteni. Hogy ez nekik sikerült, azt egyedül *Varga* játékosunknak köszönhetik, aki nemcsak a csapatnak, de a mezőnynek is a legjobb játékosa volt és aki szégyületes kifutásaival még kiváló sportnevet fog magának szerezni. A bírói tiszttel *Bezzegh* Gyula (UTK.) látta el a közönség és a két csapat teljes megelégedésére.

Kitüntetett hős. A király *Putz* Jakab 46. gy. e.-beli századost, a kamenicai hadapródiskolának több éven át volt tanárát, akit városunk polgári társadalma is igen jól ismer, hősie viselkedéseért a hadiékítményes katonai érdemkereszt *3-ik* osztályával tüntette ki.

Katonák hadijótékonyága. A Kiszácsi uton levő katonai barakkokban elhelyezett megfigyelő-állomásbeli élelmezési osztag legénysége *Csaszny* József őrmester kezdeményezésére megtakarított filléreiből 150 koronát adott össze; az összeget az újvidéki Vörös Keresztnék szánták és a rendeltetési helyére való juttatásra *Herzog* Istvánnét, a ki a hadiápolás terén kitartó szorgalommal jeleskedik, kérték fel.

Minden hazafiasan érző ember siessen hadikölcsönt jegyezni május hó 26-ig!

Ipar és kereskedelmi takarékpénztár r. t.

**Alap- és tartaléktőke 875.000 K.
Betétállomány 2 millió 750.000 K.**

Intézetünk, mint pénzügyminiszterileg kijelölt nyilvános aláírási hely az **5 1/2 és 6%-os hadikölcsönre** jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad.

E célra a nálunk elhelyezett betéteket ép úgy mint az első hadikölcsön kibocsátásakor, tekintet nélkül a miniszteri rendeletre — üzletfeleinknek minden korlátozás nélkül azonnal rendelkezésre bocsátjuk.

Az új hadikölcsönkötvényekre a névérték 80%-ig kölcsönt nyújtunk 5%-os kamatra és e kamatlábat egy éven belül nem emeljük.

Hogy a kis embereknek is lehetővé tegyük a nemzeti kölcsönben való részvételt, **1 koronás heti betétkönyvecské** váltása esetén 100 korona névértékű kölcsönkötvény jegyzését elfogadjuk.

További felvilágossal szolgáink minden érdeklődőnek.

Az Ipar és kereskedelmi takarékpénztár részv.-társaság igazgatósága.

A ki pénzét biztosan és jól akarja gyümölcsöztetni, az nem haboz, hanem jegyez mentől nagyobb összeget!

Hir egy przemysli hadifogolyról. *Siklován* István, a városi mérnöki hivatal műszaki rajzolója mint hadapródőrmeister a przemysli várban teljesített katonai szolgálatot. A vár dicsőség-teljes eleste után *Siklován* István orosz hadifogságba jutott, s amint egy április 25-én feladott s már május 18-án *Orbán* Ignác műszaki tanácsnoknak kézbesített tábori levelezőlapon közli, Kurgan szibériai városban áll őrizet alatt, ahol is egészségesen, jól érzi magát.

Ankét a főzelék- és zöldség ügyében. Közéledvén az idő, a mikor a friss főzelékek és zöldségfélék a piacra kerülnek, a városi tanács nagy gondot fordít arra, hogy a helyi fogyasztás céljából olcsó és kellő mennyiségű főzelék és zöldségfélét álljon majd a közönség rendelkezésére. A termelő- és fogyasztó-közönség jogos érdekeit összeegyeztendő *Profuma* Béla polgármester keddre ankétot hívott össze, hogy azon a szükséges teendőket megvitassák.

Lapunk legközelebbi száma szombaton jelenik meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Buza-tér 5. szám.

A szerkesztésért ideiglenesen felel:
dr. Königstättler Ottó.

12448. szám.

gig. 1915.

Hirdetmény.

A régi gimnázium épületében a Grünberger Mór által bérelt üzlethelyiség folyó évi november hó 1-étől kiadó.

Bérelti feltételek a mérnöki hivatalnál betekintheők.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1915. évi május hó 7.

Profuma Béla s. k.
polgármester.

Vonatkozással a fenti hirdetésre, értesitem a n. é. közönséget, hogy **november 1-én katonai felszerelési üzletemet** valamint **egyenruházati és uri szabóságomat** a mellettem levő **Lukács-féle drogeria helyisége**be helyezem át.

GRÜNBERGER MÓR
egyenruha és uri szabó.

2509. sz.
kpt. 1915.

Hirdetmény.

A 13081.1915. B. M. eln. sz. közrendelet alapján az utazási igazolványok kiállítását következőkben szabályozom.

I. A) Ujvidéki illetőségű, állandóan itteni lakós a szorosan vett Magyarország területére és vissza szabadon utazhatnak, de szükséges, hogy a bejelentőhivatalban (Kossuth Lajos-utca 43. sz.) „*igazolási jegyet*” szerezzen, melylyel személyazonosságát bármikor igazolhatja s melyet az Ujvidékre való belépésnél fel kell mutatni.

B) Aki nem újvidéki illetőségű, de állandóan itt lakik, a szorosan vett Magyarország területére tervezett utazásból Ujvidékre való visszatérésre jogosított igazolványt ugyancsak a bejelentőhivatalban szerezhet.

II.

Az I. pontban jelzett igazolványok nem jogosítanak a Titel, Rezsőháza, Csenta, Cserépalya, Révaufalu, Karasjeszenő, Rakasd, Neraszlatina és Csemahévíz községekre s ezektől délre eső területekre való utazásra, s aki a jelzett területekre kíván utazni, köteles a Városházán I. sz. alatt „személyazonossági és megbízhatósági igazolványt” kérni, a melynek alapján a Városházán székelő kormánybiztos ur vagy a hadtápparancsnokság (Kossuth Lajos-utca 36. sz. alatt lévő) politikai csoportja állít ki megfelelő utazási igazolványt.

III.

A Horvát-Szlavonországokba és Bosznia-Hercegovinába utazni szándékozók a Városházán I. sz. alatt kapják meg az előirt igazolványokat.

IV.

Mindenki személyesen köteles megjelenni. Idegenek hivatalomnál semmiféle igazolványt nem szerezhetnek.

V.

Hivatalos órák kívül kérelemmel a Városházán lévő ügyeletes tisztviselőhöz kell fordulni.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala 1915. május hó 19-én.

Payerle
főkapitány.

3446. sz.
kpt. 1915.

Hirdetmény.

A város területén egy 7 éves fekete kanca ló találtott.

Felhívatik igazolt tulajdonosa, hogy annak átvétele végett ezen rendőrfőkapitányságnál mielőbb jelentkezzék, különben nyilvános árverésen fog eladatni f. évi május hó 31-én délelőtt 10 órakor a városi gazdasági major udvarán.

Ujvidék sz. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1915. évi május hó 17-én.

Payerle
főkapitány.

Vállalatom részére keresek egy németül, magyarul lehetőleg szerbül is levelezni képes másodkönyvelőt. - Sörgyárakban alkalmazva volt egyének előnyben részesülnek.

Ajánlatok a fizetési igények megjelelésével hozzám intézendők

Weifert J. M. sörgyára Pancsova.

Keresek

a nyárra és azonnal
bérbeveszek

egy villát

Kamenicán vagy az
iregi országon.

Írásos ajánlatok az át megjelölésével a kiadóhivatalba intézendők.

OOOOOOOOOO

Kiadó!

Egy 3 szobás lakás mellék helyiségekkel, kerttel, —
augusztus 1-ére kiadó.

Bővebbet: „Natosevits” könyvkereskedésben (Szücs u. 26.)

OOOOOOOOOO

Ujságkihordó

kifutó fiú azonnal felvétetik
:♦: a kiadóhivatalban. :♦:

TETÜPOR!

Pedikrol

tartalmaz 3%- kresoit. mit a porosz belügyminiszter is legjobbnak minősít. — Kifüteses tifusz meggátlására legbiztosabb. Kapható táborigesztelésben 1 koronáért. — Gyári iroda: „Pedikrol művek” Budapest, Aréna-ut 68. szám. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. — 1-10